

Predikan på Kyndelsmässodagen den 8 februari 2015 i Abrahamsbergskyrkan

Predikant: Bertil Högström

Tema: *Uppenbarelsens ljus.*

Texter: GT. 1 Sam.1:21-28, Ep. 1 Joh. 1:5-7, **Ev. Luk. 2:22-40**, Psalt. Ps. 138.

Den här berättelsen från Jesu barndom följer direkt på den som vi kallar julevangeliet och den är den andra av tre berättelser i Luk.2 om Jesu barndom. Den tredje handlar om den tolvårige Jesus i templet. Det är bara Lukas och Matteus som har några berättelser om Jesus före dennes möte med Johannes Döparen, och av dem är det Lukas som har de fylligaste och detaljrikaste.

Berättelserna hos Matteus är kortare. Först om Josefs reaktion på Marias havandeskap, sedan om de österländska stjärntydarna och om Herodes reaktion på meddelandet om Messias födelse och till slut om Josefs och Marias flykt till Egypten och återkomst därifrån.

Enligt 2 Mos.13:13b skulle allt förstfött av mankön vara helgat åt Herren som en påminnelse om räddningen ut ur Egypten som leddes av Mose. En son kunde man lösa ut mot offer av två turturduvor eller unga duvor. Vidare skulle enligt Mose lag en kvinna som fött barn genomgå en reningsperiod och därefter bära fram offer i templet som bekräftelse på detta. Lukas påpekar, här liksom så ofta, hur väl Josef och Maria sökte följa det som var föreskrivet i Torah, Moses lag. Det sker faktiskt två gånger bara inom vår text i dag, och avsikten är nog att legitimera evangeliets berättelser inför judekristna läsare.

När man läser evangelierna får man lätt föreställningen att de människor som Jesus mötte antingen var fariseer eller saduceer och ganska ofta skriftlärdas sådana, eller också enkla människor utan någon vidare bildning alls. De två fromma äldre personer som vi möter i dagens text, Symeon och Hanna, var så vitt man kan förstå enkla människor som inte hörde till någon av de två dominerande judiska grupperingarna, men som ändå var väl förtrogna med profetiorna om Messias. De tillhörde en kategori människor, som en del bibelforskare kallar "De stilla i Landet" och som väntade på Messias ankomst som en Fridens och Försoningens budbärare. Om Symeon sägs det ju att han väntade på Israels tröst. Det sägs också att helig ande var över Symeon, och den anden hade uppenbarat för honom att han inte skulle dö förrän han hade fått se Herrens Messias. Det är anden som leder honom till templet just vid den här tidpunkten och uppenbarelsens ljus faller på det lilla gossebarnet som föräldrarna kom med. Han tar honom i famnen och när han prisar Gud lyser verkligen uppenbarelsens ljus över honom och barnet som han bär.

Symeon brister ut i en jublande hyllning till Gud: "Herre, nu låter du din tjänare gå hem, i frid, som du har lovat. Ty mina ögon har skådat frälsningen som du har berett åt alla folk, ett ljus med uppenbarelse åt hedningarna och härlighet åt ditt folk Israel."

Sedan vänder han sig särskilt till Maria med orden om barnets framtid som säkert stannade kvar i hennes medvetande under hela resten av sonens liv. Uppenbarelsens ljus visar sig vara både frälsande och dömande, räddande och avslöjande.

Om Hanna läser vi att hon var en kvinna med profetisk gåva, och vi får en ganska noggrann uppgift om vem hon var, Fanuels dotter, av Ashers stam, som ung gift i sju år, därefter änka, och nu var hon hela åttiofyra år. Det tycks inte ha funnits någon i hennes släkt som tagit hand om hennes försörjning, vilket ju var vad lagen stadgade. Hennes hängivenhet och profetiska gåva är nog förklaringen till att hon kunde leva sitt liv, dag och natt, i templet. Hon, liksom Symeon, kommer fram till den unga familjen med barnet och tackar och prisar Gud. Hon talar om barnet för alla som, liksom Symeon och hon, väntade på Jerusalem befrielse, och detta sista gällde nog för de allra flesta av templets besökare, även om man hade olika förväntningar om vad denna befrielse skulle innebära, och vad man skulle göra för att påskynda detta skeende.

Det är lätt att föreställa sig att Maria och Josef hade mycket att fundera över och tala om under vandringen hemåt. Vad månne bli av detta barn?

Uppenbarelsens ljus ingav dem säkert både rädsla och hopp.

Skulle befrielsen äntligen komma? Skulle deras lille plutt bli den som förverkligade folkets stora längtan? Hur skulle det gå till? Vad innebar egentligen Symeons ord om svärdet genom Marias själ? "Detta barn skall bli till fall eller upprättelse för många i Israel och till ett tecken som väcker strid, för att mångas innersta tankar skall komma i dagen." - Vad är det egentligen som ska hända? Är det något som inger hopp, eller är det något hotande?

Om man tänker på hur Maria och Josef skildrats i de tidigare berättelserna om Jesu barndom, är det nog inte så märkligt om de även nu sade till varandra: "Ske Guds vilja! Vi är bara tjänare och gör som Herren vill."

Å andra sidan vore det inte heller konstigt om de reagerade som föräldrar gjort i alla tider, d.v.s. att så långt som möjligt försöka skydda sitt barn. Det finns nog stöd för detta också, t.ex. om man erinrar sig händelsen som beskrivs i Matt.12:46-50. Där berättas det om hur Jesu mor och hans bröder, som är oroliga för hans mentala hälsa, kommer till honom där han för tillfället är och ber honom följa med dem hem till Nasaret. Men Jesus avvisar dem och säger: "Vem är min mor och vilka är mina bröder?" Sedan visar han på sina lärjungar och säger: "Det här är min mor och mina bröder."

Oron för sonen drev Maria, som nu uppenbarligen är änka, att försöka få honom att avbryta sitt arbete som kringvandrande predikant och komma hem igen till familjen. Hoten mot Jesus hade blivit allt mer påtagliga och det visste de säkert om. Svärdet genom Marias själ gjorde sig påmint.

Och Josef, som vi får veta så lite om, frågade sig säkert mer än en gång, här med ord lånade från Hjalmar Gullberg: "Jag heter Josef och är timmerman. Men gossen som hon gav mig, vem är han?"

Oro och rädsla är vi alltför väl bekanta med, men den trygga tilliten till Gud är det nog ofta lite sämre med, även om vi säkert, de flesta av oss, skulle känna igen oss i en grupp med beteckningen "De stilla i landet". Svärdet genom Marias själ, är något som de flesta av oss kan känna igen. Världen runt Josef och Maria var ingen trygg idyll, och den har sannerligen inte blivit tryggare runt oss idag.

Oro och rädsla är i själva verket något oerhört destruktivt för oss, både som individer och som sociala varelser. Det bryter ner oss och skapar utrymme för allt som vi inte vill ska finnas, varken inom oss själva eller hos våra medmänniskor. Bakom all den ondska som vi

dagligen ser exempel på ligger rädda människor, som inte vet hur de ska bli trygga och förtroendefulla, men bara att de måste härska för att inte gå under.

Det märkliga med dagens evangelium är att två gamla människor, en man och en kvinna, vittnar om barnets förunderliga framtid, barnet som Maria och Josef kommer med till templet. Det ljus som vilar över barnet uppenbarar för dem att nu har Gud uppfyllt sitt löfte. Nu ser de äntligen den räddning för mänskligheten, som de alltid trott och hoppats skulle komma. Vi vet hur barnets liv blev, hur han som vuxen man visade dem han mötte hurudan Gud är, och vad det innebär att vara människa.

Jag tror att dessa två, Symeon och Hanna, skulle ha behållit sin tro och tillit till Guds löfte även genom förnedringen på Golgata. De skulle ha gått ut med budskapet om segern över döden i påskens morgon. De hade idag vågat stå upp för sin tro på att människans värdighet ligger i hennes frihet att uttrycka sin övertygelse och leva sitt liv i överensstämmelse med den. Så blir de föredömen för oss, det uppenbarelsens ljus som de såg, lyser även idag.

Barn och stjärnor föds i mörkret, utan skydd av våld och vapen.

Mitt i mörkret bjuder livet oss att växa, som en låga.

Ljuset bär oss. Gud är nära i ett litet barn som ser oss.

Bär vi barnet i vårt hjärta, blir vi bot för världens plåga.

Gud är hos oss, ljus i natten, för att hjälpa oss att våga.

Ljuset bär oss. Gud är nära i ett litet barn som ser oss.

Ljuset bär oss. Gud är nära i ett litet barn som ser oss.

AMEN